ANUL XL.—Nr. 237 8 Pagini Exemplarul { IN TARA 1 LEU IN STREINATATE 2 LEI 8 Pagini Joi 19 Octombrie 1922

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ TELEGRAFICE ȘI·TELEFONICE

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Redacția și Administrația: București, str. Brezoianu 11

TELEFON: DIRECȚIA 13/72 SECRETARIATUL 56/43 REDACȚIA 2/98 ADMINISTRAȚIA 13/71

ABONAMENTE LA „UNIVERSUL" la țară / Străinătate: Lei 75 / 8 luni / 150; 150 / 6 / 300; 300 / 12 / 600

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII

IAȘI

Dumineca Incoronării

de N. IORGA

Picură de ploaie pe dealurile de la Alba-Iulia și negurile se scarmănă de pădurile depărtaților munți Apuseni. Spre Alba-Iulia, în care s'a frământat praful a trei civilisații, dintre care două, cea dacică și cea romană, sunt ale noastre, iar cea maghiară care s'a isprăvit, e făcută totdeauna cu sudorile și uneori cu sângele nostru, din satele ardelenești vin pelerinii-țerani ai incoronării.

Puteau veni și mai mulți, căci aceasta e o serbare a poporului și ar putea fi, cu toate necesarele măsuri de pază, și o serbare populară. Dar atât de puțin s'a văzut mândrul port al văilor noastre, care ar fi trebuit să fie înfățișate întregi, din fundul Bucovinei până la Dunăre și de către Tisa până în apele Nistrului, prin cei mai aleși represintanți ai nației în cele mai pitoresci din costume! Ici și colo veștmântul alb și negru al Sibiiului: altfel mai mult lume de prin prejurul orașului, cu câteva steaguri. Brîul roșu, brîul albastru, cingătorile de luptă ale Românimii din Ardeal contra atâtor asupriri, se vedeau doar din când în când. Și cât am așteptat peste sgomotosul „Ura" al soldaților acel inimos „Trăiască" al Ardelenilor în care sună toată generositatea și tot avîntul rasei.

De ce a fost așa? De ce în locul unei națiuni s'a văzut numai o mulțime? De ce din toate satele Romînimii nu s'a revărsat atâta lume ca să nu mai simți caracterul strein al acestui târg, așa cum a dat Dumnezeu? Nu s'au luat de oficiali măsurile care de sigur se puteau lua? S'a dus din partea unor nemulțămiți cari nu știu unde să se oprească nemulțămirile nici măcar încotro să se îndrepte, o campanie de îndepărtare asupra căreia nu poate cădea o destul de grea osîndă? Sau poate mijloacele de transport au lipsit? N'aș putea-o spune, dar e păcat că fiorul pe care de atîtea ori l-am simțit noi în timpul serbărilor n'a trecut, pentru incalculabile urmări, asupra acestei întregi lumi țărănești!

*

Spre ceasurile nouă, invitații se adună în biserică, ale cărei înalte bolți sânt frumos luminate, cu singura esceptie a catapitezmei care a rămas neagră, pentru a se vădi mai bine picturile mi se spune, dar s'ar fi putut tăra această notă de dură tristeță. Pe fondurile clare ori aurii se desfac marile figuri pe care cu un deosebit meșteșug le-a înfățișat un pictor cu știința tradiției, căci e al treilea dintr'o dinastie de zugravi pentru biserici, d. Costin Petrescu.

Lângă fetele tinere ale ducelui de York și infantelui spaniol, buna privire senină a ducelui de Genova, alb, dar drept și plin de spirit ostășesc. Dar cine atrage mai mult căutăturile e mareșalul Foch. Acela a cărui metodică hotărire și îndrăzneală în a da marea lovitură decisivă a salvat Europa de mulți ani de robie ce i se pregăteau de coaliția Centralilor, zdrobitorul țarei germanice pornită în ultimul ei avânt turbat e, cu toată mustața-i albă, mai tînăr și mult mai vioi de cum pare în chipurile obișnuite. In el nimic din acea trufie care trezia pretutindeni revolte contra generalilor lui Wilhelm al II-lea; discret și simplu, fără nici o dorință de a se pune în evidență, mareșalul e tipul soldatului francez în ce are mai vrednic de admirație și de simpatie în același timp. Lângă dânsul omul care a fost pentru noi o mare mângâiere și un continuu îndemn, păstrătorul celor mai îndărătnice speranțe de victorie și prezicătorul zilelor bune care trebuie să vie: generalul Berthelot. Ne amintim o clipă de zilele acelea grele când puțini au crezut ca să se bucure azi atât de mulți.

Sosesc domnițele, două din ele acum Regine ale unor țeri prietene. Aceia care era odată între noi fericita princesă Elisabeta apare în rochia ei de fir de aur, mai slăbuță și palidă, după nespusele ei suferinți fisice, tot așa de frumoasă și de blândă cum am cunoscut-o când era o podoabă a acestei țeri, pe care și acum o iubește. Alături, mai sprintenă de cât acum câteva luni când pleca, mireasă cu ochii plânși, la Belgrad, Regina Maria a Iugoslaviei, odată fiica de rege romîn Mărioara. Ochii le urmăresc îndelung pe cele două surori care, așezându-se pentru a cruța sănătatea celei mai mari, își amintesc poate în convorbirea lor zilele bune gustate pe acest pământ românesc al nașterii lor. Lângă ele princesa Ileana, care, oriunde se va muta, va duce cu dânsa ceva din neamul nostru în însuși numele de poesie pe care-l poartă. In tot timpul serviciului divin gingașa soție a Principelui Moștenitor va da un exemplu de evlavie și de rezervă.

Urale anunță intrarea Regelui, Reginei și a fiilor Lor. Ele par a nu veni numai din rândurile ostașilor, ci, adânci, cu îndelung răsunet, din fundul veacurilor care s'au sbuciumat și au pătimit ca să ajungem noi aici. Ferdinand al României e stăpânit de gânduri și licărirea obișnuită de voiciune și inițiativă a dispărut un moment din ochii Reginei. Ceremonia mistică prin care trebuie să treacă pentru a fi regi încoronați, purtând și altfel decât în titlul „mila lui Dumnezeu" îi impresionează vădit.

Mitropoliții a patru ținuturi românești, — Vladimir al Bucovinei fiind oprit de boală, — fac serviciul. In toată istoria neamului nostru nu s'au văzut vre-o dată ierarhii Țerii Românești și Moldovei, Ardealului și Basarabiei liturghisind împreună. Vlădicii de Roman, de Huși, de Rădăuți, de Argeș și de Râmnic, locțiitorii Dunării-de-Jos și Buzăului, îi încunjură. Puternicul cor răspunde rugăciunilor în care dulceața tradiționalelor noastre armonii se unește cu dicțiunea mai aspră a școlii ardelene. In noile ectenii, pline de un frumos sentiment patriotic, lipsesc poate prea mult adiuc emoționantele accente arhaice în care-ți pare că vorbește glasul înăbușit al secolelor și se găsește prea des calificative și formule literare curente: stilul nostru bisericesc nu s'a format încă destul, n'a căpătat rostirile sale definitive.

Episcopul săsesc Teutsch, încins cu cordonul albastru al „Coroanei României", e la dreapta lângă Regele. Tot acolo un delegat al Patriarhiei constantinopolitane și, cu gluga-i neagră ascuțită, cu aspru-i costum de schivnic, un episcop armean. Rabinul Niemirower e lângă cei doi hogi, dintre cari unul, cu pronunțatul tip mongolic, poartă la turbanul alb dunga de fir și la gât gulerul înflorit în aur care-l arată șef religios al soldaților noștri musulmani.

Și Biserica unită? Biserica blăjeană care timp de două veacuri întregi a luptat pentru isbăvirea neamului din robia a cărei sfărmare se serbează astăzi? Ea care prin scriitorii ei profeți a ținut înaintea nației stâlpul de foc prin care s'a îndreptat în cursul lungei ei rătăciri prin pustie? Această Biserică a cărții legătură însăși cu vechea Romă a avut o singură îndreptățire: învierea amintirilor romane și întărirea noastră națională prin aceste amintiri?

Bserica lui Ioan Inochentie Micu, martir pentru neam, a lui Samuil Clain, lui Gheorghe Șincai și lui Petru Maior, chiar a lui Șuluț, frate în 1848 cu ortodoxul Șaguna, stă *după ușă*, înțelegeți: după ușă, alături cu nunțiul, un prieten de sigur, dar căruia n'avem nimic a-i cere în numele ideii noastre naționale, și alături și cu episcopul maghiar Majláth și cu clericii lui. Afară în pridvor ca să nu se spurce prin contactul cu ortodoxia care, religia atâtor milioane în România Unită, cutează a fi și a voi să rămâie Biserică de Stat. Un ordin dela Roma, o telegramă... Dar de când Papa poruncește în afaceri naționale unei Biserici care întâi e a noastră și apoi a lui, întrucât este afară de recunoașterea dogmei și de dreptul numirilor și încă numai cu voia acestui Rege ofensat astfel? Și cum?, nu s'a găsit unul care să frângă de genunchiu o cârjă care nu s'ar putea păstra fără a jigni Rege și Popor în momentul supremei concentrări naționale? Mult timp va apăsa asupra Bisericei unite amintirea acestei neiertate greșeli care tinde a o isola de inima neamului nostru care este una singură. O astfel de atitudine când nu era vorba de nimic confesional ar fi putut atrage și sancțiuni. Căci nici un Stat n'are datoria de a susține o Biserică în stare să'și iea în asemena chestiuni directiva de aiurea.

*

Se scot din altar coroanele: coroana de oțel a Regelui, simplă și aspră ca o zi de luptă, coroana de aur cu pietre scumpe a Reginei, croită după foarte vechi forme tradiționale culese pe pereții bisericilor. Se desfășură mantiile strălucitoare de aurărie. Pe mâni de înnalți demnitari și de generali ele vor fi duse afară supt baldachinul care, pentru a mulțămi mai multă curiositate, dar nu și pentru a înnălța prin decor ceremonia punerii coroanelor — căci, după binecuvântarea podoabelor și a celor cari le vor purta, atâta a mai rămas — va acoperi ultima ceremonie.

In sunetul clopotelor nouă dulce ca argintul, în bubuitul tunurilor, în strigătul vesel al mulțimilor, alaiul înnaintează către acest coviltir, care de sigur putea să consiste, cu cît a costat, din altceva decît din pânză zugrăvită care se sprijine pe bețigașe supțiri văpsite tricolor.

Momentul e solemn și adânc mișcător. Regele și Regina se înveșmântează cu lungile și grelele mantii. Domnul românesc iea apoi coroana, după obiceiul napoleonian introdus de înaintașul său, și o așează liniștit și sigur pe fruntea Sa. Aplecându-se către Regina, care se înclină ușor, îi așează pe bucle juvaierul scânteietor de focuri și — o sărută.

Sunt multe regine pe lume dar poate una singură, acolo departe în Belgia, care să fi meritat prin atâta durere și prin atâta hotărire în apărarea dreptului și onoarei patriei sale, coroana care într'o zi s'a coborît pe capul ei. O știe toată această mulțime în ochii căreia fulgeră bobul de mărgăritar al unei lacrime nobile.

Și în tăcerea care se impune cu greu arămii din turn și bucuriei din miile de suflete, Regele vorbește sigur, apăsat. Amintește opera lui Carol I-iu și o constată, mișcat, sporită prin tot ce i-a adus cel mai mare ropot de suferință a poporului românesc. Și, cu vorbe care sunt în adevăr smulse din sufletul lui religios, el chiamă în ajutor Scriptura ca să ceară în acest ceas lucrul cel simplu și mare: să ne iubim puțin între noi, iubindu-l pe dânsul.

*

După ceasul ospețelor în săile improvizate—și bine improvisate — parada. Regele trece în revistă pe ostașii săi.

Cadrul e măreț, unic. In fund, lângă cenușia suliță a turnului catolic ridicându-se din vechiul amestec de ziduri, complexul de clădiri nouă al bisericii de încoronare. Pe înaltele pârghii, lungi steaguri tricolore cu pajurea țerei, multe, nesfârșite foșnesc în ușorul vânt pe care l-ai zice venit anume ca să înlăture ultimii stropi ai ploii care fuge.

In față înnălțimile încă verzi, pe care șerpuesc întortochiate liniuțele albe ale drumurilor și, la dreapta, culme peste culme, albastre, cenușii, șterse ca fumul formele idealisate de depărtare ale munților Apuseni.

Regele apare în fruntea oaspeților săi princiari. Mareșalul Foch călărește între ofițerii francesi cari l-au întovărășit la noi. Căciuli masive, rotunde coifuri de uniforme streine amestecă pitorescul atâtor țeri. Un stol de generali urmează pe Domnul lor. Și un singur strigăt se ridică din mulțime până la țeranii înșirați supt steaguri la picioarele dealului, când Regina sosește supt bonetul de grenadir care dă o înfățișare de extraordinară tinereță și voioșie feței sale frumoase, strunindu-și blândul cal alb ascultător. In față, fiicele regine, nora, sora venită din depărtare, așteaptă priveliștea care pentru cele două domnițe înstrăinate, ce au gustat pînea stropită cu amare lacrimi a refugiului, nu e o simplă defilare. Albele mini fine ale reginei Elisabeta, întinse pe roșia mantie care o acopere, au tresăriri de înduioșare.

Și oastea începe a trece. Ceasuri întregi șirurile ei se vor desfășura, în valuri albastre unduind elegant la sunetele unei musice neobosite, care lovește cu un fel de fanatism instrumentele. Infanterie, vânători de munte, artileriști, cavalerie... De ce se uită așa de aprig toți acești soldați în ochii Regelui cari, privindu-i, au ca o flacără vie jucându-se în lumina lor? De ce spiritualisarea intensă a acestor rânduri care nu par să îndeplinească o comandă, ci să meargă la asalt înnaintea primejdiei? Prin nesfârșitele steaguri, atâtea din ele rupte, arse, sângerate, ca și prin inimile acestor trei zeci de mii de tineri n'a trecut oare voința, frântă în pornirea ei de jertfă, a celor cari zac în adâncimile frământate de ghiulele ale Moldovei eroice? De la o vreme realitățile par a se topi toate într'un fantastic elan de epopeie națională. Păcat de cine n'a simțit, ori care ar fi fost motivele care l-au oprit, această emoție fără nume care, peste toate tristețele presentului, asigură în inimile tuturora viitorul neamului!

Trec greoaie tancurile enorme. Ele par a făgădui distrugere oricui s'ar încerca să sfarme ceea ce cu atâta trudă seculară s'a întemeiat ca să dureze de-a lungul secolelor.

S'a sfârșit. Călăreții se risipesc în brumele albastre ale serii. Regina—și învârte râzând calul cuminte. Tocmai în fund coviltirul de nori se frânge. Dungi mari roșii glorifică apusul tragic. Apoi ele se sting și o dulce lumină cuprinde toată zarea.

E apoteosa.

Cinstirea eroilor francezi

Miercuri, la orele [illegible] dim., se va inaugura, în Cișmigiu, monumentul eroilor francezi, în prezența mareșalului Foch, a generalilor Berthelot și Weigand și a misiunii franceze.

Incoronarea MM. LL. Regele și Regina

Orașul Alba-Iulia în ziua istorică a încoronării. — Sosirea Familiei regale. — Serviciul religios din Catedrală. — Ceremonia încoronării. — Discursul d-lor Ferechide și Orleanu. — Răspunsul M. S. Regelui. — In aclamațiile poporului Suveranii încoronați sunt conduși până la pavilionul regal — Actul comemorativ. — Dejunurile de gală. — Parada militară. — Plecarea Suveranilor spre București

— Dela trimisii nostri speciali —

Ziua de 15 Octombrie 1922 la Alba-Iulia

Nu e român, care intrând în Alba-Iulia să nu simtă sufletul lui înălțat. Sunt atâtea amintiri din istoria neamului nostru, care se desprind luminoase. Iată fosta capitală a Ardealului de pe timpul celui mai mare voevod al românilor, Mihai Viteazul, în haine de sărbătoare, spre a primi în zidurile ei glorioase, pe Regele Ferdinand I, care a înfăptuit — de astă dată pentru vecinicie — unitatea tuturor românilor. Dela gară, pe ambele părți ale bulevardului „Incoronărei" și pe toate celelalte străzi, trec țărani chipeși și țărance frumoase, îmbrăcate în costume pitorești naționale.

E țărănimea din satele de prin împrejurimi, ca și din alte ținuturi ale Ardealului și Banatului, ca să ia parte la această măreață serbare a neamului, care pentru dânsa ca și pentru toți românii, înseamnă afirmarea solemnă a dominațiunei noastre asupra ținuturilor de peste Carpați și Prut și întărirea legământului unirei dela Alba-Iulia.

Flăcăii ardeleni voioși, în rânduri strânse cu steagul național desfășurat, se îndreptau spre Catedrală.

Delegații satelor ardelenești

Vin apoi grupuri numeroase de delegați din cele 22 de județe ardelene:

Săteni din com. Craiva, jud. Alba de jos, comunele Ighie, Țehna, Bucerda, Vinvasa, Ațintiș, Meteș, Săbud, Cineni, Alecuș, Copand, Noeleac, Căptalan, Ocna Mureșului, Botez, Cecălaca, Fărău, Ciunga, Micoslava, Cisteiu, Nandra, Gămbiții, Turda, Silivaș, Făgăraș, Odorhei, Abrud, Bucium, Arad, Orăștie, Vințul de jos, Brad, Blăndiava, Petrilaea, Săn Iacob, Mureș Belana, Lopadea Română, Vlanga,. Zlatna din munții apuseni, Feneș, Poiana Ampirului, Presaca, Galati, jud. Alba Inferioară, Petrângeni, Ponor și Juogel, Almașul mare, Râmeț, Deta, Ciumbrea, Șoimuș, Poiana, Gârbova de sus și de jos, Paclisa, Ciuguzel, Daia, română, Sanerai, Păgida, Românii din Cleveland, Asinip, Ocnișoara, jud. Bihor, Odnereni, Leorinț, Mescreac, Rădești, Arad, plasa, Deva, Hopârta, Inori și Răcătău, Acmăriu, Tău, Ohaba, Secaș, Beșineu, Cergăul mic și mare, Lup, Oesdea, Benic, Drămbar, Gatiu, Sântimbru, Galda de jos, Șeușa de Mureș, Intresalde, Galda de sus, etc.

Erau apoi târgoveți veniți din toate unghiurile țării, delegația șvabilor din Banat, compusă din d-nii dr. Emerich Reitter, deputat; Franz Blascovici, prelat, Peter Hollinger, publicist și alte numeroase delegațiuni, cohorte de cercetași, elevii și elevele școalelor în costume naționale foarte pitorești.

Poarta georgiană

Alba Iulia e splendid pavoazată cu mari drapele tricolore, cari au imprimat pe ele eemblema țării și sunt cuiburi de flori la toți stâlpii și la toate ferestrele locuințelor.

Pe tot parcursul dela gară până la catedrală mii de oameni furnică. Iată că am intrat sub poarta georgiană. Cât de vorbitoare sunt acele ziduri venerabile!

O pagină glorioasă din istoria noastră e strâns legată de această poartă a Sf. Gheorghe. Pe aci a intrat triumfător, cu alai domnesc, marele Mihai în neuitata zi de 1 Noembrie 1599.

Mergem pe acelaș drum bătătorit de ostașii lui Mihai Viteazul și când ne uităm în jurul nostru, pe dealurile din vecinătate, pe marginele drumului istoric, vedem grupuri de țărani din ținuturile cucerite de marele voevod: Șelimbar, Sibiu, Brașov, Făgăraș.. Preoții și învățătorii sunt în fruntea delegațiilor satelor. Ei au sosit de Sâmbătă în Alba-Iulia. Numeroase cohorte de cercetași parcurg străzile, în rânduri strânse. Fracul, redingota, jacheta, sumanul, cojocelul de oae, uniforma militară, toate se amestecă. Serviciul de ordine este bine organizat. Numeroasele trenuri speciale au adus pe invitați. Trenul regal e așteptat să intre în gara Alba-Iulia la ora 9.30 dimineața.

Sosirea trenului regal

Gara din Alba-Iulia e splendid înfrumusețată.

Fațada vopsită cu motive românești poartă în mijloc o tablă cu inscripția „Alba Iulia", având de amândouă părțile pictată emblema orașului: O poartă între două turnuri și în fața Sf-tu Gheorghe în momentul când omoară balaurul.

Peronul este bogat împodobit cu drapelele tuturor națiunilor aliate și cu ghirlande de flori, care oferă un aspect feeric.

Pe peron se aflau membrii misiunilor străine; membrii corpului diplomatic; d. I. Brătinu, președintele consiliului; d. Ferechide, președintele Senatului; d. M. Orleanu, președintele Camerei; miniștrii: I. G. Duca, V. Sassu, Vintilă Brătianu, dr. Angelescu, C. Banu, general Moșoiu, G. Mârzescu, Al. Constantinescu; câtiva foști miniștri, generalii Averescu, Coandă, d-nii C. C. Arion, Stelian Popescu, Cămărășescu, Al. Marghiloman, M. Săulescu, Oct. Goga, Ciohodariu, etc., înalții demnitari; generalii Cristescu, Stratilescu, Cihoski, Istrati, etc., d. Romulus Voinescu, prefectul de județ, primarul orașului Alba-Iulia, Aurel Sava, ziariștii, o companie de onoare cu drapel, școala militară de infanterie Nr. 2 și muzica reg. 90 inf.

Intâmpinarea suveranilor

Trenul regal intră încet în gară. Muzica intonează imnul regal. Cel d'intâi scoboară pe peron M. S. Regele, apoi M. S. Regina, urmați de M. S. Regina Elisabeta a Greciei, M. S. Regina Marioara a Iugoslaviei; AA. LL. Regale, Principele moștenitor Carol și principesa moștenitoare Elena; Principele Nicolae, Principesa Ileana; principesa Kyra, apoi membrii casei militare a Regelui; membrii casei civile a Regelui; doamnele de onoare.

Cuvîntul primarului orașului

Primarul orașului d. A. Savu a oferit pe o tavă de argint tradiționala pâine și sare Suveranilor. El a ținut următoarea cuvântare:

„Majestățile Voastre, Vă rog să-mi permiteți ca să Vă salut în numele locuitorilor orașului Alba-Iulia, cetatea sfântă, care a fost sâmburele atâtor generații de români. Prezint Majestăților Voastre cele mai profunde sentimente de devotament ale locuitorilor orașului, urându-Vă bun venit pe acest pământ sfânt, care a primit și a adăpostit și pe marele Voivod Mihai. Vă rog ca după datinele vechi strămoșești să gustați pâinea și sarea sa. Trăiască Majestățile Voastre.

Trăiască întreaga dinastie".

Cortegiul regal pornește la catedrală

MM. LL. Regele și Regina au luat loc într'o trăsură de gală, care a fost precedată de două plutoane din escorta regală și de trăsura mareșalului Curței, generalul Angelescu. Trăsura regală era încadrată la dreapta de d. general Cristescu, șeful Marelui Stat Major; iar la stânga de d. general Cihoski, comandantul corpului 7 de armată.

După trăsura regală a urmat aceea în care se aflau AA. LL. Regale, Principele moștenitor Carol și Principesa moștenitoare Elena, încadrată la dreapta de d. general Stratilescu, iar la stânga de d. general Razu, comandantul corpului I de armată. După trăsura principilor moștenitori au urmat generalii călări; două plutoane din regimentul 4 roșiori. Pe ambele părți ale șoselei, dela gară, pe bulevardul Incoronării, până la catedrală, au format cordon trupe din regimentele 16 și 17 de vânători. După cele 2 plutoane din reg. 4 roșiori au urmat drapele, școala militară de infanterie No. 1, școala de geniu, școala de administrație; școala de artilerie, școala de cavalerie, școala de subofițeri din Brașov, școala de subofițeri din Slobozia. Trupele din jurul catedralei au fost comandate de d. colonel Todicescu Mihai. In timpul acesta o escadrilă de aeroplane a făcut patrularea la înălțimea de 2000 metri. Muzicele militare au intonat Imnul regal și mulțimea a aclamat pe suverani în strigăte repetate și puternice de Ura!

Nunțiul papal, monseniorul Marmaggi și episcopii și preoții catolici, au luat loc la tribună.

Solemnitatea încoronării

Serviciul religios din catedrală

La serviciul religios au fost de față MM. LL. Regele și Regina, MM. LL. Reginele Maria și Elisabeta; AA. LL. Regale principele Carol și principesa Elena, principele Nicolae, capii misiunilor străine foștii miniștri. I. P. S. Sa Mitropolitul Miron Cristea, mitropoliții Pimen, Bălan și episcopii ortodoxi din țară au oficiat. Se mai aflau episcopul romano-catolic Maylath și baronul Iosika, reprezentantul ungurilor din Ardeal, în total 300 de persoane.

M. S. Regele a luat loc pe tronul regal situat la dreapta; iar la stânga M. S. Regina.

Serviciul religios a fost oficiat de Mitropolitul Bălan, care a cetit evanghelia.

Mitropolitul primat a citit rugăciunea pentru prosperitatea Tronului și a țării și a sfințit coroanele regale; mitropolitul Pimen al Moldovei a citit o rugăciune ocazională, iar diaconii și arhiereii au citit ecteniile.

Corul soc. „Carmen" a cântat: **Vrednic este.**

Predarea coroanelor sfințite

I. P. S. Sa Mitropolitul Primat a înmânat apoi d-lui președinte al Senatului Mihail Ferechide, coroana Regelui, iar d-lui președinte al Camerei, M. Orleanu coroana Reginei. D. general Lupescu a luat mantia Regelui; iar d. general Popovici mantia Reginei. Persoanele aflate în catedrală au eșit în pridvor și au format cortegiul, care a pornit afară din clopotniță și a luat loc sub un baldachin. Cortegiul era astfel format: Casa militară a MM. LL. Regele și Regina; M. S. Regele; M. S. Regina; președintele Senatului d. Ferechide, care purta coroana M. S. Regelui, încadrat de doui episcopi; d. M. Orleanu, președintele Camerei, care purta coroana M. S. Reginei; urmau apoi mitropoliții, episcopii, membrii familiei regale, capii misiunilor străine și toți invitații.

Sub baldachin

Baldachinul era instalat pe un piedestal, drept în fața clopotniței. La dreapta baldachinului au luat loc membrii misiunilor streine:

Franța: *mareșalul Foch, generalul Berthelot, generalul Waygand, locot.-colonel de Vassvigny, căpitanul Bugnat.*

Germania: *Freitag, ministru ambasador extraordinar, Grunder, secretar de legație.*

Austria: *Storck, ministru plenipotențiar, Vulgraben.*

Belgia: *contele Charles de Brogville, fost prim-ministru, ambasador extraordinar, general du Roy de Bligny adjutantul regelui, conte de Grunne, prim secretar de legație.*

Bulgaria: *general Fitceff, ministru plenipotențiar.*

Danemarca: *Digier, ministru plenipotențiar, trimis special.*

Spania: *Infantele Don Alfonso de Orleans Bourbon, Don Jose de Landecho, ministru rezident, Don Uzquiano, adjutantul regelui, Căpitan Santa Maria.*

Statele-Unite: *Peter Jay, ambasador extraordinar. Th. Mariner Hansbruck, căpitan de [illegible]-col. [illegible] Dennes.*

Finlanda: *Tanner, ministru plenipotențiar, trimis special.*

Anglia: *Ducele de York, locot.-colonel Watahouse, amiral Campell, Sir H. Dering, ministru plenipotențiar.*

Grecia: *Panas, ministru plenipotențiar, Soutzo, mareșal, general Kalinski, colonel Vasos.*

Italia: *Ducele de Genua, comandant de Grossi, adjutant regal, comandantul Stanisci, adjutantul ducelui de Genua.*

Japonia: *Ghensiro Nistis, ambasador extraordinar, Goda, atașat de legație, Ogawa.*

Letonia: *Nukse, ministru plenipotențiar.*

Norvegia: *M. Iyens, trimis extraordinar.*

Olanda: *general van Suchtden van de Haare, baron van Hordenbrock, șambelan, prin locot. Sickingen.*

Polonia: *Skrzynski, ambasador extraordinar, generalul Rosvadowski, sublocot. Diiebske.*

Portugalia: *Martino de Frederode, ministru plenipotențiar.*

Suedia: *Karl Einar de Wirsen.*

Elveția: *Ferd. de Salis, trimis extraordinar, W. de Bourg, secretar de legație.*

Iugoslavia: *Principele Paul, Col. Iosipovici, aghiotantul reginei, Vladimir Petrovici, șeful cabinetului civil al regelui, maior Stefanovic.*

Cehoslovacia: *Vaclao Girsa, colonel Machat, Veverca, ministru plenipotențiar, generalul Kadlck, Tornes, viceconsul.*

Se aflau într'o tribună nunțiul papal, monseniorul Marmaggi, Mitropolitul greco-catolic Suciu, episcopul greco-catolic Hossu, înconjurați de membrii clerului respectiv, muftiul, dr. Niemerover, primrabin, rabinul Schor, apoi toți ceilalți invitați ocupară părțile laterale și tribunele. Delegațiile sătenilor au luat loc și ele în apropierea baldachinului, spatele tribunelor era ocupat de public.

Drapelele tuturor regimentelor erau rânduite în fața baldachinului regal și trupele erau înșiruite pe ambele părți ale arenei. Cerul era acoperit de nori. O ploaie măruntă a început să cadă. In tot timpul ceremoniei încoronărei publicul a stat descoperit. Aspectul arenei era impunător și pitoresc prin varietatea uniformelor strălucitoare și a costumelor.

Actul solemn al încoronării

Sosiți sub baldachin, MM. LL. Regele și Regina au fost salutați de poporul adunat și de invitați în entusiaste strigăte de ura. M. S. Regina era îmbrăcată în mantie roșie, M. S. Regele s'a îmbrăcat cu mantia regală; iar d. Ferechide, președintele Camerei i-a predat coroana, pe care M. S. Regele a pus-o pe cap. Era ceasul 10.40 m. In acest moment solemn toate muzicile militare au intonat imnul regal; clopotele tuturor bisericilor au început să sune prelung: bateriile din reg. 36 de obuziere au tras salve drapelele s'au înclinat.

Cum a fost încoronată M. S. Regina Maria

Momentul cel mai mișcător a fost acela al încoronărei M. S. Regina. Suverana sta în picioare, impunătoare, frumoasă, vădit emoționată. Când regalul ei soț a luat în mâini coroana Reginei, Suverana a îngenunchiat în fața Lui. Atunci Regele i-a așezat coroana pe cap.

In acest moment solemn au isbucnit puternice și repetate urale. După aceea M. S. Regina s'a ridicat și Suveranii copleșiți de emoțiune s'au sărutat. Iarăși toate muzicele militare au intonat imnul regal; clopotele au sunat prelung și întreaga asistență cuprinsă de un entusiasm delirant, a strigat de repetate ori: URA! TRĂIASCA REGELE TUTUROR ROMÂNILOR! Trăiască Regina tuturor Românilor! Trăiască România întregită, unită și mare!

Țăranii din toate ținuturile alipite au strigat: „Să ne trăiască iubitul și marele nostru rege!".

Cuvântarea președintelui Senatului

D. Pherechide, președintele Senatului, a ținut sub baldachin discursul de încoronare.

D-sa a spus: Anii cari au trecut de la suirea Majestății Voastre pe Tronul neuitatului Rege Carol, au mărit strălucirea și gloria coroanei făurite din oțelul unui tun de la Plevna, — coroana primului Rege al României indepedente.

Coroana pe care aleșii țării o prezintă astăzi M. Voastre este coroana primului Rege al României întregite, cu hotarele de la Tisa la Nistru și la Marea Neagră.

Realizarea idealului visat de generațiile trecute dobândită de M. V. cu ajutorul marilor Aliați și grație sacrificiului generos a sute de mii de copii ai țării este azi un fapt împlinit și încoronarea M. V. consacră faptul istoric și-l așează în plină lumină.

Coroana de oțel va aminti pururea românilor, exemplele de iubire de țară, de devotament absolut, de energie neclintită, date de Regele lor, atât de inimos secondat de M. S. Regina; va aminti locuitorilor de la țară intrarea lor în viața publică și dobândirea proprietăților pământului pe care îl muncesc.

„Nu este un bun român, Sire, care să nu aducă azi M. V. tributul său de iubire și de credință într'un cuvânt, într'un cuget, toți urează călduros, să trăiți ani mulți fericiți și glorioși, asigurând tot mai cu temeiu prosperitatea și propășirea neamului".

Cuvântarea președintelui Camerei

Adresându-se M. S. Reginei, d. M. Orleanu a spus:

„Majestate! Cu mândrie românii Vă încoronează și câte urări nu se fac azi în cele mai depărtate unghiuri ale țării pentru fericirea Voastră și a Familiei Voastre, căci întruniți toate virtuțile, pe cari Doamnele din epoca eroică a trecutului nostru le aveau. Comoara de bunătate ce sufletul Vostru posedă o răspândiți ca o rouă binefăcătoare asupra nenorociților.

Dar acolo unde rolul Vostru, Majestate, a atins culmi sufletești a fost atunci când furtuna se abătuse cu atâta violență asupra țării noastre, încât unii credeau că totul s'a sfârșit și atunci M. V. a fost între acei cari n'au pierdut nici o clipă măcar credința în succe-